

Onze VRR

RELATIENIEUWSBRIEF VAN DE VEILIGHEIDSREGIO ROTTERDAM-RIJMOND

JAARGANG 2 • #02 • 09 | 06 | 10

Eindrapport project continuïteit bij Griep pandemie (BZK)

INHOUD

P 2 Ombuigingsvoorstellen

P 4 Netcentrisch werken

P 4 Introductiefilm SIV

P 5 Veiligheidsdirectie

bezoekt Zeeland

P 7 Project Geo Geordend

Met dit eindrapport wordt het project Continuïteit bij griep-pandemie afgesloten. Het project kenmerkte zich als een uitvoeringsproject met een uitgesproken concrete kabinetsdoelstelling: 80 procent van de vitale organisaties in Nederland beschikt eind 2009 over een continuïteitsplan waarin het scenario van een griep-pandemie is verwerkt. Dit resultaat is ruimschoots gehaald met 86 procent. Verreweg de meeste sectoren scoren zelfs 100 procent.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is bedoeld voor de relaties van de VRR en verschijnt elke zes weken. Contact redactie/ emailwijzigingen: onzevrr@vr-rr.nl, www.vr-rr.nl

Daarnaast wordt in het rapport geconcludeerd dat, mede als gevolg van de Nieuwe Influenza A (H1N1), het bewustzijn van de risico's die pandemieën met zich meebrengen enorm is toegenomen. Daarbij is niet alleen de bedrijfscontinuïteit in beperkte zin in ogenschouw genomen, maar hebben de betreffende bedrijven en instellingen ook – mede gelet op hun maatschappelijke betekenis – gekeken naar ketenafhankelijkheden en mogelijkheden voor maatregelen binnen de eigen sector.

Het antwoord op de vraag of Nederland klaar is voor een griep-pandemie kan, althans voor wat betreft de voorbereiding op het continuïteitsvraagstuk, bevestigend worden beantwoord. Met natuurlijk een voorbehoud, omdat het moment van uitbreken van een volgende pandemie niet te voorspellen is, noch het verloop ervan. Het tot nu toe mild verlopende pandemische Nieuwe Influenza A (H1N1) heeft al laten zien hoe snel het virus zich over de wereld kan verspreiden en hoe verschillend daar mondiaal op wordt gereageerd. Hoe vitale organisaties daar vervolgens mee omgaan

zal altijd maatwerk zijn. Een goede voorbereiding op mogelijke scenario's is dan van groot belang om effectief op te treden als de situatie daar om vraagt.

Opgemerkt kan nog worden dat, blijkend uit de snelle en adequate wijze waarop de sectoren in staat zijn geweest om te komen tot een bijna 100 procent score, veel flexibiliteit en potentiële kracht bij de verschillende vitale sectoren aanwezig is. Dit zijn twee kenmerken die noodzakelijk zijn voor een goede weerstand tegen externe bedreigingen.

Ook voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is er in de zomerperiode van vorig jaar een continuïteitsplan opgesteld. Binnen drie maanden is er met een gecombineerde inzet van alle onderdelen van de VRR een plan samengesteld. In dit plan zijn alle knelpunten in kaart gebracht en zijn de maatregelen die genomen worden bij grootschalige personeelsuitval vastgelegd. Het plan is zo opgesteld dat het ook bij andere pandemieën kan worden gebruikt. Daarnaast kan het plan ook bij andere incidenten

waarbij er sprake is van grote uitval van personeel van waarde zijn.

Voor meer informatie over het plan kunt u terecht bij Hans Verbeek van de Stafdirectie Risico- en Crisisbeheersing (hans.verbeek@veiligheidsregio-rr.nl) en op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken: www.minbzk.nl

● GHOR

Ombuigingen komen voor meer dan 50% uit de ondersteunde organisatie

Bestuur in principe akkoord met voorstellen directie VRR

Het kan niemand ontgaan zijn dat algemeen directeur Don Berghuijs en regionaal brandweercommandant Elie van Strien op maandag 26 april de bezuinigingsvoorstellen van de VRR hebben gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur (AB). De vergadering ging gepaard met een protest van verontruste brandweercollega's. Berghuijs en Van Strien begrijpen de onrust, maar blijven bij hun eerdere standpunt dat zij hun handtekening nooit onder plannen zouden zetten die zij niet kunnen verantwoorden. De regioburgemeesters die samen het AB van de VRR vormen, hebben de voorstellen op hoofdlijnen onderschreven. Het AB besluit op 28 juni definitief over de voorstellen.

'We hebben een evenwichtig pakket aan voorstellen neergelegd', zegt Don Berghuijs, 'waarbij het zeker niet zo is dat alle bezuinigingen uit de repressieve

veiligheidszorg moeten komen. Door onze organisatie slimmer in te richten, centraal in te kopen en beheers- en beleidsafdelingen meer te centraliseren, kunnen we

ruim 50 procent van de ombuigingstaakstelling realiseren. Al wordt het wel een hele klus.'

Dat er door centraal in te kopen grotere orders geplaatst kunnen worden tegen betere contracten, spreekt voor zich. Bij een slimmere organisatie valt onder meer te denken aan een andere managementstructuur met een kleinere, krachtige directie die processen aanstuurt in plaats van kolommen. Een voorbeeld van het centraliseren van beheersafdelingen is het concernbreed aanpakken van functies als personeelszaken en financiën. 'Dat is ook daadwerkelijk mogelijk omdat wij tegenwoordig een web-based informatiesysteem hebben', licht Berghuijs toe.

Regionalisering

Hoewel deze voorstellen al een heel ander beeld opleveren dan wellicht uit de media-aandacht naar voren kwam, blijft het feit dat ook de brandweer de broekriem zal moeten aanhalen. Berghuijs benadrukt echter dat dat niet gebeurt door zomaar het mes in de organisatie te zetten. 'Een deel is op te vangen in het kader van het materieelspreidingsplan. Dat kun je zien als het verzilveren van de regionalisatie van de brandweer. Waar de brandweer vroeger in elke gemeente autonoom was, en elk korps zijn eigen reserves had, is dat nu één grote organisatie geworden. Dat betekent onder andere dat niet iedereen zijn eigen materiele reserves hoeft aan te leggen. Ook hoeft niet elk korps zelfstandig te voorzien in zijn herbezetting. →

→ Als er een korps is uitgerukt, kan dat binnen een regionale brandweer ook vanuit een buurkazerne worden opgelost. Verder is een deel van het materieel door de regionalisering overtollig geworden. Dat hoeft dus op termijn niet vervangen te worden.'

'Als derde onderdeel van de voorstellen hebben we gekeken of onze kazernes wel op de goede plek staan. Een andere consequentie van de regionalisering is namelijk dat we anders naar de spreiding van kazernes kijken. Een voorbeeld is de huidige locatie van de kazernes aan de Laanslootseweg en de kazerne van Schiedam. Die liggen heel dicht bij elkaar en hebben daardoor een overlap in het gebied dat ze bestrijken. In de oude gemeentelijke situatie was dat niet vreemd, maar wanneer je er met een regionale blik naar kijkt, kan het efficiënter. De kazerne van Schiedam moest al vervangen worden. Eén van onze concrete voorstellen is om die nieuwe kazerne wat meer naar het oosten te plaatsen en het gehele voormalige gebied van de twee oude kazernes te laten bestrijken.'

Veiligheid Voorop

Tot slot ziet Elie van Strien mogelijkheden om met de innovatieve ideeën van Veilig-

heid Voorop kosten te besparen, al stelt hij wel dat het daar in eerste instantie niet voor bedoeld was. 'Veiligheid Voorop was allereerst bedoeld als innovatief proces. De eventuele voordelen die ermee behaald kunnen worden, zouden weer terugvloeien in de organisatie. Dat is nu in zekere zin ingehaald door de financiële crisis.' Die constatering betekent niet dat er helemaal niet geïnvesteerd gaat worden. De voorstellen die aan het Algemeen Bestuur zijn gepresenteerd, gingen namelijk niet alleen over bezuinigingen. 'Met community safety, snelle interventieteams en andere innovaties kunnen we efficiënter werken, maar innoveren gaat niet zonder investeren. Bijvoorbeeld in het materieel voor snelle interventieteams, maar ook in onze duikteams en in opleidingen. 'In totaal hebben we het over tien miljoen aan investeringen in vier jaar', aldus Van Strien.

Stapsgewijs veranderen

Het Algemeen Bestuur heeft de voorstellen van de VRR in hoofdlijnen onderschreven en gaat die nu met zijn achterban, de gemeenteraden, bespreken. Ons huiswerk bestaat uit het uitwerken van de voorstellen tot een contourenschets waarover eind juni een definitief besluit wordt genomen. Dat geeft ons de gelegenheid om de

voorstellen concreter in te vullen. Ook de Ondernemingsraad gaat zich nogmaals over de voorstellen buigen en zal half juni een definitief advies uitbrengen, waarin ook de mening en de belangen van het personeel worden meegenomen. Berghuijs is ondertussen tevreden met de resultaten tot nu toe. Vooral ook omdat het AB begrip heeft getoond voor het feit dat de VRR niet in één jaar de volledige ombuiging van 4,5 miljoen kan realiseren, zoals eerder wel gevraagd werd. 'Om onze voorstellen door te voeren, hebben we tijd nodig. We hebben het namelijk over flinke veranderingen. Met snelle interventieteams gaan we eerst pilots uitvoeren en ook andere innovaties zullen geleidelijk worden ingevoerd.'

Vrijwilligers

De burgemeesters toonden zich in de vergadering bezorgd over de motivatie van de vrijwilligers te midden van al deze veranderingen. Op de aanwezige brandweermensen op de tribune kwam die bezorgdheid enigszins eenzijdig over, maar Berghuijs heeft er wel een verklaring voor. 'In het verleden hadden de burgemeesters in hun gemeenten vooral met vrijwillige brandweerkorpsen te maken', zegt hij. Met een bevlogen betoog, dat door sommige burgemeesters 'bijna emotioneel' werd genoemd, richtte hij de aandacht ook op het niet-vrijwillige deel van het brandweer- en overige VRR-personeel. Ook regionaal commandant Elie van Strien benadrukt dat de beroepskrachten even veel aandacht verdienen in de huidige situatie. 'Alle brandweelieden zijn mij even lief', is zijn kernachtige samenvatting. 'Als ik mijn prioriteiten op een rijtje moet zetten, dan staat de veiligheid van de burger voorop, direct gevolgd door de veiligheid van de brandweelieden. Daarbij maak ik geen onderscheid tussen beroeps of vrijwillig.' ● *Directie*

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond ondertekent Service Level Agreement project Netcentrisch Werken

Don Berghuijs, directeur veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en Frits Gronsveld, projectdirecteur Netcentrisch Werken bekrachtigden op 22 april officieel de dienstovereenkomst Service Level Agreement CEDRIC. De regio behoort samen met Brabant-Zuidoost, Noord-Holland Noord en Kennemerland tot de koplopers die operationeel werken met CEDRIC.

CEDRIC is het crisismanagementsysteem dat het mogelijk maakt om bij opschalingssituaties snel te komen tot eenduidig totaalbeeld van de situatie. Dit totaalbeeld dient als basis voor de te nemen besluiten en in te zetten acties. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is als eerste regio gestart met de implementatie van Netcentrisch Werken. Daarbij is in nauwe samenwerking met de veiligheidsregio de technische realisatie van het actueel totaalbeeld tot stand gekomen. Ook zijn de benodigde werkprocessen ingericht en de betrokken personen opgeleid. Tevens is door het project een organisatie ingericht die de functionele en technische wensen beheert. Aanleiding om te starten met Netcentrisch Werken was de oefening Voyager in het najaar van 2007. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft veel ervaring opgedaan met de nieuwe werkwijze en werkt inmiddels ook in operationele situaties netcentrisch.

Voor meer informatie over het project Netcentrisch Werken kunt u de website www.crisisplein.nl bekijken. ● SRC

Introductiefilm SIV

Binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft de Brandweer zich de afgelopen 1,5 tot 2 jaar gebogen over allerlei vernieuwingen en innovaties in het kader van het proces Veiligheid Voorop. Een van die nieuwe concepten is de introductie van het Snelle Interventie Voertuig. Dit concept is ook meegenomen in de ombuigingsvoorstellen die de afgelopen maanden aan het bestuur zijn gepresenteerd. In september 2010 start bij Brandweer Rotterdam-Rijnmond een pilot met de Snelle Interventie Voertuigen (SIV).

Door het gebruik van rookmelders en Snelle Interventie Teams kan er veel tijdswinst geboekt worden. De SIV's worden ingezet bij kleine branden waarbij snel ter plaatse zijn en snel kunnen handelen het meest effectief is. Heeft men het vermoeden dat het meer is dan een kleine brand, dan zal onmiddellijk een tankautospuit worden ingezet.

De VRR heeft het Algemeen Bestuur een korte impressiefilm getoond die de werking van de SIV uitlegt. Deze film is uitsluitend bedoeld voor de beeldvorming van de bestuurder en schets een globaal beeld van hoe SIV's er uitzien, waar ze staan en hoeveel man er met een SIV uitrukt. Deze film is niet bedoeld als instructiefilm waar in detail gekeken wordt naar de operationaliteit. Wanneer de pilots de komende maanden van start gaan, zal er secuur gekeken worden hoe deze SIV's in de regio Rotterdam-Rijnmond ingezet worden. Er wordt een instructiefilm voor de VRR gemaakt, waarin alle operationele aspecten goed voor het voetlicht komen. ●

Veiligheidsdirectie bezoekt collega's in Zeeland

09/04/2010

Rampen trekken zich niets aan van provinciale, regionale of gemeentelijke grenzen. Zo beperkte de Watersnoodramp van 1953 zich niet alleen tot Zeeland, maar werden ook delen van Zuid-Holland getroffen door het wassende water. Tegelijkertijd is daar de bestuurlijke en operationele realiteit waarbij vanuit een bepaald ordeningsprincipe grenzen zijn gecreëerd. Dit betekent dat organisaties bij grensoverschrijdende rampen elkaar tegenkomen. En omdat men nooit weet wanneer een ramp zich voordoet, is het goed aan de voorkant in elkaar te investeren. Op vrijdag 9 april bezocht de Veiligheidsdirectie van de VRR - op uitnodiging - haar collega's in Zeeland.

De Veiligheidsdirectie werd ontvangen door de heer Captijn, algemeen directeur van de Veiligheidsdirectie Zeeland. De heer Captijn schetste in enkele bewoordingen de karakteristieken van de regio Zeeland:

- 400.000 inwoners
- 13 gemeenten
- 68 brandweerposten
- territoriaal congruent aan de provincie Zeeland
- infrastructuur is lastig (met name in het toeristenseizoen, veel files)
- indeling in beneden en boven de Westerschelde
- Midden- en West Brabant en de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond als buurregio's
- nauw contact met de Belgische regio's Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen
- aanwezigheid van een kerncentrale vervoer van gevaarlijke stoffen over water

Daarnaast staat in 2010 een aantal grote evenementen in Zeeland op stapel: de

Giro, de Tour de France en Koninginnedag. De voorbereidingen hiervan nemen veel tijd in beslag. Net als in Rotterdam-Rijnmond denkt Zeeland sinds vorig jaar in typen evenementen en maakt zij hiervan een risicoscan.

Risicoprofiel

Veiligheidsregio Zeeland werkt hard aan een regionaal risicoprofiel. Bij de totstandkoming hiervan maakt de regio gebruik van een landelijk model, waarbij de impact (catastrofaal – zeer ernstig – ernstig – aanzienlijk – beperkt) van bepaalde verschijnselen, wordt afgezet tegen de waarschijnlijkheid (zeer waarschijnlijk – waarschijnlijk – mogelijk – onwaarschijnlijk – zeer onwaarschijnlijk) waarmee het verschijnsel zich kan voordoen. Op die manier wordt inzicht verkregen in de risico's die op het eiland spelen. Als meest catastrofaal worden "Overstroming vanuit zee" en een "Kernongeval" genoemd. Gelukkig worden in de preventieve sfeer veel inspanningen gedaan, zodat de kans dat dergelijke rampen zich voordoen als zeer →

→ onwaarschijnlijk kunnen worden gekwalificeerd.

Incidentbestrijding te water

Zeeland en Rotterdam-Rijnmond hebben met elkaar gemeen dat beide regio's veel vaarwegen hebben. Op deze vaarwegen vindt naast beroepsvaart ook pleziervaart plaats. Wat de beroepsvaart aangaat, vormt met name het vervoer van gevaarlijke stoffen een risico. Om de risico's die op deze deltawateren spelen in kaart te brengen, is het Project Zeeuwse Deltawateren gestart.

Binnen de regio Rotterdam-Rijnmond is door de burgemeesters van Goeree-Over-

flakke gezocht inzicht te krijgen in het vervoer van gevaarlijke stoffen over water. De Krammer-Volkeraksluizen spelen voor onze regio een rol, omdat deze sluizen de verbinding vormen naar de petrochemische bedrijven in Moerdijk. Afspraken ten aanzien van deze sluizen worden meegenomen in het te actualiseren Convenant Beneden Rivieren 2010 waarvan de regio Zuid-Holland Zuid de trekker is. In 2011 zal onder leiding van Zeeland vervolgens aandacht besteed worden aan het Volkerak. Het Convenant Beneden Rivieren kan hierbij als voorbeeld dienen.

Wave en TMO

Op het programma stond ook het

internationale WAVE-project (WAVE staat voor "Water Adaption is Value for Everybody"). Centraal in dit project staat de vraag hoe een regionaal waterbeheerder moet inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Helaas was er niet voldoende tijd om dit onderwerp verder uit te diepen en te koppelen aan TMO. Eén leerpunt kon de regio Zeeland ons wel meegeven en dat is de toegevoegde waarde van zandamateurs tijdens crisis. Deze zandamateurs kunnen de redundantie vergroten. Wellicht dat binnen de regio Rotterdam-Rijnmond ook verenigingen van zandamateurs actief zijn. Het is in ieder geval de moeite waard om dit verder te onderzoeken. ● SRC

Project Geo Geordend

Kaartmateriaal van **onschatbare waarde**

GEO-informatie is een essentieel onderdeel van de informatievoorziening binnen verschillende fasen van de veiligheidsketen. Zowel in de fase van repressie als in de fasen van preventie en preparatie wordt kaartmateriaal gebruikt voor bereikbaarheidsinformatie, routenavigatie, communicatie en voor het maken van analyses en impactstudies. Met behulp van GEO-informatie kan de VRR anticiperen op ontwikkelingen en adequaat optreden bij een incident om zo het functioneren van de samenleving na een incident zo snel mogelijk te kunnen herstellen. Gezien het grote belang van GEO-informatie is de VRR in 2009 gestart met het project Geo Geordend. Per 1 juni 2010 is het project opgeleverd.

Geo-informatie en veiligheid

Meer nog dan in andere sectoren speelt geo-informatie een belangrijke rol binnen de openbare orde en veiligheid. Als vuistregel wordt altijd gesteld dat 80% van de informatie binnen organisaties geo-informatie is of een ruimtelijk kenmerk heeft. Bij een calamiteit is de locatie van het incident belangrijke informatie. De locatie van het incident bepaalt hoeveel en welke hulpverleningsvoertuigen er ingezet moeten worden. Ook de omgevingsfactoren zijn van belang. Ligt de incidentlocatie in een afgelegen omgeving of in een dichtbevolkt gebied? De antwoorden op deze vragen zijn zonder geo-informatie en geografische analyses niet eenvoudig te geven. Daarbij is het wel van het grootste belang dat deze gegevens ABC¹ (Actueel, Betrouwbaar en in de juiste Context ontsloten) zijn.

Het 'GEO-pakhuis'

Op basis van wensen en eisen van de VRR is een basisset GEO-informatie samengesteld. Deze set bestaat uit onder andere adresgegevens, de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN) van de gemeenten, luchtfoto's, brandkraanlocaties en havengegevens. Deze GEO-informatie is opgeslagen in de centrale database, het 'GEO-pakhuis' en worden daar beheerd zodat ze "ABC" zijn én blijven.

Gebruikers van deze geo-informatie halen allen hun data bij deze bron. Men kan daarbij denken aan operationele plotters, opstellers van bereikbaarheidskaarten, rampenplannen, risicoprofielen en de beheerders van de MDT. Daarnaast wordt het mogelijk om tijdens rampen en crises het geografische crisisbeeld te delen met de ketenpartners.

Voordelen

Het voornaamste voordeel van het project Geo Geordend is dat iedereen dezelfde basiskaarten gebruikt. Dit maakt de hulpverlening efficiënter en effectiever omdat operationele medewerkers van bijvoorbeeld Brandweer en SRC dezelfde informatie zien en dus hetzelfde beeld hebben van de geografische omgeving van een incident. Een ander voordeel is dat dankzij het project Geo Geordend de actualiteit en kwaliteit van de kaarten gegarandeerd is.

Toekomst

Nu de basis voor centrale opslag en distributie van GEO-informatie is gelegd, wordt gekeken wat de volgende stap is in het regionaal gebruik van kaartmateriaal. Het einddoel is dat alle directies en afdelingen van de VRR over dezelfde geografische informatie kunnen beschikken. Nieuwe gebruikers zullen daarom aangesloten worden op het 'GEO-pakhuis'. Om breed gebruik van GEO-informatie mogelijk te maken, zal het GEO-pakhuis bovendien aangevuld worden met nieuwe kaarten, naargelang de behoefte van de organisatie. Bijvoorbeeld kaarten met sirenelocaties, populatiegegevens en informatie van gemeenten uit de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). Kortom: steeds meer GEO-informatie wordt geordend!

Contact

Wil je meer weten over het gebruik van kaartmateriaal, neem dan contact op met de afdeling Informatie-management via het e-mailadres geo@veiligheidsregio-rr.nl.

¹ABC staat voor Actueel, Betrouwbaar en in de juiste Context openbaar gemaakt. Het doel van het project is centrale opslag van GEO-informatie en het toegankelijk maken van deze informatie volgens de ABC-eisen zodat de hele VRR, zowel de operationele als de niet-operationele kant, over dezelfde GEO-informatie beschikt.